

Abraham, un homme au destin déchiré

בראשית פרק יג

(ז) וַיְהִי רִיב בֵּין רְעֵי מִקְנֵה אַבְרָם וּבֵין רְעֵי מִקְנֵה לוֹט וַהֲכַנְעָנִי וְהַפְרָזִי אֲזִי יוֹשֵׁב בְּאַרְצָךְ:

(ח) וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֵל לוֹט אַל נָא תְהִי מְרִיבָה בֵּינִי וּבֵינֶיךָ וּבֵין רְעֵי וּבֵין רְעֵיךָ כִּי אֲנָשִׁים אַחִים אֲנַחְנוּ:

(ט) הֲלֹא כָל הָאָרֶץ לְפָנֶיךָ הִפְרָד נָא מֵעָלַי אִם הַשְׂמָאל וְאִימְנָה וְאִם הַיְמִין וְאִשְׂמְאֵלָה:

Jan Victors, *Abraham demande à Lot de partir* 1620-1676.

▪ רש"י בראשית פרק יג פסוק ז

(ז) ויהי ריב - לפי שהיו רועים של לוט רשעים ומרעים בהמתם בשדות אחרים, ורועי אברם מוכיחים אותם על הגזל, והם אומרים נתנה הארץ לאברם, ולו אין יורש, ולוט יורשו, ואין זה גזל, והכתוב אומר והכנעני והפרזי אז יושב בארץ ולא זכה בה אברם עדיין:

▪ רש"י בראשית פרק יג פסוק ח

אנשים אחים - קרובים. ומדרש אגדה דומין בקלסתר פנים:

▪ רש"י בראשית פרק יג פסוק ט

אם השמאל ואימנה - בכל אשר תשב, לא אתרחק ממך ואעמוד לך למגן ולעזר. וסוף דבר הוצרך לו שנאמר (יד יד) וישמע אברם כי נשבה אחיו וגו':

בראשית פרק כא

(ט) וַתֵּרָא שָׂרָה אֶת בֶּן הַגֵּר הַמִּצְרִית אֲשֶׁר יָלְדָה לְאַבְרָהָם מִצְחָק:

(י) וַתֹּאמֶר לְאַבְרָהָם גֵּרֶשׁ הָאִמָּה הַזֹּאת וְאֵת בְּנָהּ כִּי לֹא יִירָשׁ בֶּן הָאִמָּה הַזֹּאת עִם בְּנֵי עַם יִצְחָק:

(יא) וַיִּרַע הַדָּבָר מְאֹד בְּעֵינָי אַבְרָהָם עַל אוֹדֵת בְּנוֹ:

(יב) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֵל אַבְרָהָם אֵל יָרַע בְּעֵינֶיךָ עַל הַנָּעַר וְעַל אֲמָתְךָ כֹּל אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵלֶיךָ שָׂרָה שָׁמַע בְּקוֹלָהּ כִּי בִיצְחָק יִקְרָא לָךְ זֶרַע:

Genèse, chapitre 13, versets 7, 8, 9

7) Il y eut une dispute entre les bergers des troupeaux d'Avram et les bergers des troupeaux de Loth, et le Cananéen et le Pharisien habitaient alors dans le pays.

8) Avram dit à Loth : je t'en prie, qu'il n'y ait pas de dispute entre moi et toi et entre mes bergers et tes bergers car nous sommes des frères.

9) Toute la terre n'est-elle pas devant toi, sépare-toi de moi, s'il te plait. Si tu vas vers la gauche, j'irai vers la droite, et si tu vas vers la droite, j'irais vers la gauche.

■ Commentaire de Rachi

Verset 7

Il y eut une dispute : parce que les bergers de Loth étaient méchants et faisaient paître leurs animaux dans les champs des autres, les bergers d'Avram leur reprochaient (d'être coupables) de vol; ceux-ci disaient : la terre a été donnée à Avram et il n'a pas d'héritier. Loth est donc son héritier et ce n'est pas du vol. mais le texte dit : « et le cananéen et le pharisien habitaient alors dans le pays » et Avram ne l'avait pas encore acquis.

Verset 8

Des frères : des proches. Le midrash aggadah (explique) : ils se ressemblaient par les traits de leurs visages.

Verset 9

Si (tu vas) vers le gauche j'irai vers la droite : où que tu t'installes, je ne m'éloignerai pas de toi et je me tiendrai pour toi comme un bouclier et comme une aide et à la fin de cette histoire Loth eut besoin de lui comme il est dit : « Avram entendit que son frère avait été fait prisonnier... »

Genèse, chapitre 21

Il Guercino (Giovanni Francesco Barbieri), *Abraham renvoie Hagar et Ismaël*, 1657 Pinacothèque, Milan.

9) Sarah vit le fils d'Agar, l'égyptienne qu'elle avait enfanté à Avraham se moquant.

10) Elle dit à Avraham : « Chasse cette servante et son fils car le fils de cette servante n'héritera pas avec mon fils avec Isaac »

11) **La chose déplut fortement aux yeux d'Avraham à cause de son fils.**

12) Dieu dit à Avraham : « Que cela ne déplaie pas à tes yeux à propos du garçon, et de ta servante; tout ce que te dira Sarah, écoute sa voix car c'est dans Isaac que sera appelé pour toi une descendance.